

Madeira

HUOMIOI ERITYISESTI:

- vähennä ja jaa typpilannoitus
- istuta 2 cm syvemmälle
- Senkor- ja Titusherkyys
- ruton torjunta
- nosta hellävaroen ja hyväkuorisena

Madeira on melko aikainen laadukas, korkeasatoinen yleisperuna. Se soveltuu erityisen hyvin pakkaamokäyttöön tasaisen mukulakokojakaumansa ansiosta.

Vaatimukset maalle:

Madeiraa suositellaan tavanomaisille ja hyvin perunalle soveltuville mailla. Ei suositella viljeltäväksi kuorirokonherkillä mailla. Mailla, joissa on voimakas maltokaarivirussaastunta voi esiintyä oireita. On tärkeä huolehtia, että maan vesitalous on hyvä.

Istutus:

Ostosiemen tulee tyhjentää suursäkeistä heti saapumisen jälkeen ja siemenet tulee säilyttää ilmavissa kuivissa olosuhteissa.

Madeirasan alkukehitys on nopeahko. Lyhyt herätysidätys (lämpöshokki) ennen istutusta on suositeltavaa.

Istutusmuokkauskerroksen tulee olla n. 30 cm. Istutussyvyys on 2 cm tavanomaista syvempään. Kun tavoitellaan ruokaperunatuotannossa pakkaamokäyttöön soveltuvaa perunaa, suositellaan istutustiheydeksi 42.000 kasvia/ha (30 cm). Suurempaa kokoa tavoiteltaessa taimiväli voi olla 34 cm.

Lannoitus:

N: Madeira tarvitsee tyyppiä hieman keskimääräistä vähemmän (n. 50 kg/ha). Typpilannoitus olisi edullista jakaa (75:25%). Kasvuolosuhteiden (lämpö, kosteus) ollessa kasvukauden alkupuolella ”liian” edulliset, runsas tyyppi voi altistaa mukuloita kasvuhalkailulle.

K: Kaliumia tulisi antaa riittävästi. Jos perunaa kastellaan, kaliumlannoitus suositellaan jaettavaksi (50:50%). Riittävällä kaliumin saannilla parannetaan perunan kuivuuden- ja kuumuudenkestävyyttä. Kalium lisää mukuloiden käsittelykestävyyttä ja vähentää tummuutta. Lisäksi se auttaa kuoren kehittymisessä ja näin ollen vähentää tautiriskiä ja parantaa varastosäilyvyyttä.

Ca: Kalsiumlannoitus vaikuttaa mukulan solurakenteen vahvuuteen ja tärkkelyspitoisuuteen positiivisesti. Kun perunalle annetaan kalsiumia, on myös huolehdittava magnesiumin ja kaliumin saannista, jotta ravinteiden tasapaino säilyy maassa ja kasvilla.

Kasvinsuojelu:

Hyvän sadon ja tuotteen laadun varmistamiseksi siemenen peittäminen perunaseittiä vastaan on suositeltavaa.

Madeira on arka Metributsiinille (Senkor ym.) taimettumisen jälkeen.

Madeira on herkkä rimsulfuronilla (Titus ym.) sisältäville aineille (kasvuhalkeamat). Jos sitä on välttämätön käyttää, se tulee käyttää **ennen taimettumista**.

Madeira on arka lehti- ja mukularutolle. Säännöllinen ruiskutusohjelma tulee aloittaa riittävän aikaisin ja pitää ruttosuoja yllä koko kasvukauden ajan.

Sadonkorjuu:

Sadonkorjuu tulee tehdä hellävaroen. Madeiran tyypillinen tärkkelyspitoisuus on noin 13-15%. Kuoren tulee antaa kiinnittyä kunnolla ennen nostoa. Vauriot ja kolhut perunan kuorella lisäävät yleisesti sienitautien (esim. fusarium) riskiä. Nosto-olosuhteiden tulisi olla kuivat ja haavanparannuksesta tulee huolehtia. Madeira ei tule nostaa yli +25°C lämpötilassa.

Hyvä alkukuivaus ja oikeanlainen ilmastoitus varmistavat laadukkaan sadon säilymisen varastossa

Varastointi ja kauppakunnostus:

Madeira säilyy hyvin varastossa. Talvivarastointilämpötilaa suositellaan pidettäväksi +4-4,5°C.

Lajittelussa lämpötilaltaan alle +4°C peruna on herkempi mekaanisille vioituksille (kynnenjäljille). Jos mahdollista, erän esilämmityksestä ennen lajittelua on hyötyä.